

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.

URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem čeku, uradu štev. 13.633.

Slovenska politika.

Značaja slovenskega naroda odgovarja samo aktivna in pozitivna politika, ker je Slovenec človek dela in ker Slovenec ni nobena stvar tako tuja ko intriga.

Kljub temu pa smo morali doživljati vsa zadnja leta, da je bila naša oficialna politika čisto v znaku intrige. Posebno gotovi gospodje so bili mojstri v tej politiki in vsa njih politična modrost je obstojala v tem, da so intrigirali proti drugim Slovincem in jih črnili kot državne nevarne in nezanesljive elemente. Neizmerno gorja je povzročila Sloveniji ta politika, zato pa je tudi narod to politiko iz dna duše obsodil in vsled tega je v prvi vrsti izvojevala SLS svoje velike volivne zmage.

Danes je politika spletka in intrig med Slovenci pokopana. Gospodje, ki so vodili to politiko, so izgubili v Beogradu vsak vpliv in naj danes skušajo preplati merodajne kroge s še tako tatarskimi vestmi, je ves njihov trud popolnoma brezuspešen. Merodajni krogi so te gospe spoznali in se obrnili od njih za vedno.

S tem pa je tudi ustvarjena podlaga za tiho in resno delo. Dokler je bilo vse delo slovenskih politikov samo v tem, da so razkrinkovali prazne obdolitve nasprotnikov, tako dolgo je tudi bilo vsako resno delo nemogoče. Tako dolgo se je moralo slovensko perilo stalno prati v Beogradu, kar je imelo seveda za nujno posledico padanje slovenskega ugleda. Danes pa je vendar enkrat uveljavljeno načelo, da se imajo slovenske notranje medsebojne zadeve reševati samo doma v Sloveniji, dočim pa v Beogradu samo splošno slovenske zadeve. Nastopila je tako doba dela in kakor kažejo vsi znaki, doba intenzivnega dela.

Jasno je, da se plodovi nove dobe ne bodo pokazali takoj, toda nekaj jih je že tu in samo od strankarstva zaslepljenih ljudi jih nočejo videti. Položaj oblastnih skupščin je danes čisto drugačen, kakor je bil še pred enim mesecem. Nemajhna pridobitev je tudi to, da je izmenjen finančni režim v Sloveniji in da je vsaj v tem oziru ustrezno davni želji slovenskih davkoplačevalcev. Tudi Ljubljana dobi v kratkem nazaj svojo avtonomijo. Velike važnosti pa so tudi pooblastila, ki jih ima minister za socialno politiko, da se preuredi okolišni zavod in da bo vsaj tu odpravljen oni nesrečni centralizem, ki je povzročil Sloveniji toliko gorja, a ji ni dal niti ene dobitve.

Danes po moremo poročati o novih velikih uspehih in še letos se prično v Sloveniji graditi nove proge.

Dela se in to konstatiramo z zadovoljstvom, ker je bil v resnici že skrajni čas, da pridemo iz brezplodnega kritikanja k pozitivnemu delu. Seveda je jasno, da to delo še dolgo ni idealno in da je zlasti centralna vlada ohranila vse svoje bistvene napake. Zlasti jasno so pokazale to ravnanje izvršene redukcije, ki so bile izvršene brez sistema — in kar je najhujše — tudi brez srca za odpuščene uradnike. Tako se je dogodilo, da so bili odpuščeni pridni in vestni uradniki, dočim še danes dobivajo plačo taki, ki se morajo pred sodiščem zagovarjati vsled tatvine državnega imetja. Tudi sicer ne manjka snovi, če bi hoteli ravno kritikovati delo vlade. Toda mislimo, da je treba vsaj enkrat tudi priznati to, kar je bilo dobrega storjenega. Samo kritikanje tudi ni dokaz objektivnosti.

Slovenija je v težkem gospodarskem položaju in zato je za njo glavno, da se

Veliki uspehi SLS

V SLOVENIJI SE PRIČNO LETOS GRADITI ŽELEZNICE. — LJUBLJANSKA BORZA DOBILA DOVOLJENJE ZA DEVIZNO TRGOVINO. — ŽELEZNI MOST V MEDVODAH.

Naj kdo sodi SLS kakorkoli, toda priznati je treba, da zna njena delegacija delati in da je dosegla tako velike uspehe, kakor dosedaj niti ena druga stranka. Tako se je izkazalo, kako pravilno je bilo naše stališče, da mora biti Slovenija zastopana v vladi po svoji najmočnejši stranki. Nas ti uspehi S. L. S. vesele, ker so to slovenski uspehi in tudi nismo tako malenkostni, da bi se obotavljali priznati izredno uspešnost parlamentarne delegacije SLS in njene glave, dr. Korošca.

Vsled zahteve poslancev SLS je vlada sklenila, da se od ameriškega posojila porabi potreben denar za gradnjo slovenskih prog in sicer se zgrade proge:

Rogatec — Krapina,
Št. Janž — Sevnica in

Kočevje — Sušak.

Z gradnjo se prične še letos.

Drugi veliki uspeh SLS in pa predsednika Ljubljanske borze je, da je dobila Ljubljanska borza pravico za trgovino z devizami. Naravnost križev pot je bilo treba prehoditi, da je bilo to dovoljenje doseženo in čeprav je bila koncesija podpisana že od dr. Spahe leta 1924, a od poznejše vlade »nacionalnega« bloka, v kateri je bila tudi SDS, dejansko preklicana.

Tretji uspeh je, da se po odloku dr. Serneca zgradi v Medvodah železen most. Materijal bo nabavljen na račun reparacij.

K vsem tem pridobitvam Sloveniji in delegaciji S. L. S. čestitamo.

Ameriško posojilo perfektno.

Beograd, 9. aprila. Finančni minister je prejel včeraj poročilo, da je bil drugi obrak Blairvega posojila predvčerajšnjim na ameriškem denarnem trgu podpisan. Ta obrok znaša 30 milijonov zlatih dolarjev.

Finančni minister je izrazil svoje zadovoljstvo nad tem uspehom in z načinom, kako je Blairova skupina to izvršila. Od te vsote bo porabljena polovica za zgradbo jadranske železnice in zveze Slovenije z morjem. Graditi se bo začelo v dveh mesecih. Takoj se bo sklepalo o tem, kod naj ta proga poteka. Ogromna važnost zgraditve te proge se vidi posebno, če se pogleda na karto, kjer se takoj opazi pomanjkanje železnice v Bosni, Južni Srbiji in Črni gori, zlasti če se primerjajo ti predeli s Hrvatsko in Slovenijo.

Finančni minister računa, da bo spojitven železniški mreže pripomogla k gospodarskemu uedinjenju vse države.

Namera vlade je dalje ta, da denar iz tega posojila porabi tudi za povzdigo produktivne moči v vseh delih države. Kraljevina Srbija, Hrvatska in Slovenec je bila dolgo časa brez vsakega posojila ter je investicije izvrševala iz rednega proračuna. Razume se, da je to pritiskalo na proračun. Tudi sedanjí proračun še predvideva za investicije precejšnje vsote kar smatra finančni mi-

nister za nezdravo financiranje. Z emisijo posojila se bo posrečilo ta bremena odstraniti iz proračuna in tako olajšati davčna bremena.

Sedanje posojilo bo ugodno vplivalo tudi na pospešeno rešitev gospodarske krize, ki se zelo občuti in ki je šele zadnji čas malo odnehala.

Finančni minister je slednjič naglasil, da je stabilizacija dinarja že stvarno dosežena. Sedaj bo imela Narodna banka dovolj sredstev na razpolago in ji bo tako mogoče preprečiti vsako špekulacijo z dinarjem. Ko bo še nekaj časa tako delovala, se bo pripravil čisto naraven prehod iz sedanjega fiktivnega stanja stabilizacije v zakonito stabilizacijo.

Beograd, 9. aprila. Finančno ministristvo sporoča, da je Blairova skupina emisijo drugega dela zunanjega posojila v zlatu izvršila v Londonu. Ta emisija znaša 30 milijonov dolarjev s 7-odstotnimi obrestmi. Dolg je plačljiv v 35 letih. Posojilo je bilo izdano po kurzu 925. Najmanj 15 milijonov dolarjev se bo porabilo za splošne državne potrebe, drugih 15 milijonov pa za pričetek zgradbe železnice Beograd — Jadransko morje. Liste za podpis posojila so bile razpoložene ob 10. dopoldne, pa so bile takoj zaključene, ker je bila emisija takoj pokrita.

ŽELEZNIŠKI MINISTER NA INSPEKCIJSKEM POTOVANJU.

Beograd, 9. aprila. Prometni minister general Milosavljević je bil te dni s svojim pomočnikom Popovićem v notranjosti Srbije, kjer je obhodil in si ogledal tovarne za popravilo vagonov. Te dni odpotuje v Subotico in si ogleda tovarno »Ferrum«. Nato bo odšel v Brod na Savi. V začetku meseca maja pa namerala odpotovati v Dalmacijo.

dela in da se nekaj doseže. Zato smo bili tudi mi od vsega početka za to, da vstopi v vlado najmočnejša slovenska stranka, ker samo taka more z uspehom zastopati slovenske interese. Naše stališče se je sedaj izkazalo kot pravilno in prišli smo v dobo dela.

Vemo, da se nam bo vsled tega očitalo, da zagovarjamo klerikalce in kot dokaz se bo navajalo razne premostitve. Da mi s temi ne soglašamo, smo že dokazali, toda zaradi tega je glavna linija nove politike vseeno pravilna, kakor ravno dokazujejo doseženi uspehi.

RUMUNSKA ZAHTEVA POJASNILA O ITALIJANSKO-MADJARSKEM PAKTU.

Bukarešta, 9. aprila. Rumunska vlada je imela včeraj popoldne sejo, na kateri je sklenila pooblastiti svojega rimskega poslanika, da zahteva od italijanske vlade pojasnila o ciljih madjarsko-italijanske pogodbe o prijateljstvu. V diplomatskih krogih je ta vest vzbudila senzacijo.

PRAZEN DEMANTI.

Pariz, 9. aprila. Albansko poslanništvo najodločneje zanika vesti angleških listov, da bi se v Albaniji nahajalo okrog 30.000 italijanskih vojakov, preoblečenih v civilne obleke.

ANGLEŠKI GENERAL KOMANDANT ALBANSKE VOJSKE.

London, 9. aprila. »Times« poroča, da je angleški general Percy, dosedanjí generalni nadzornik albanskega orožništva, imenovan za vrhovnega poveljnika albanske vojske v področju Skadra.

Skupšči a bo odgodena do 2. maja.

Beograd, 9. aprila. Kakor izgleda bo imel Uzunović za vse kombinacije dosti časa. Po dosedanjem razpoloženju v vladi še razprava o obtožbi Bože Maksimovića ne bo vršila 19. aprila. Ta dan bo pač seja, na kateri se bo pa razprava o obtožnici samo začela. Nato pa bo skupščina odgodena do konca pravoslavnih praznikov, t. j. do 2. maja.

Uzunović misli, da bo na ta način formalno rešil zakonitost postopanja, če bo otvoril razpravo o obtožnici že 19. t. m. Za dosego svojih ciljev pa da bo imel do 2. maja še dosti časa. V političnih krogih zatrjujejo, da se bo do 2. maja situacija popolnoma proučila. Če bi se dotlej ne dalo nič napraviti, bo 2. maja narodna skupščina razpuščena in začele se bodo priprave za volitve, ki bi se imele izvršiti v mesecu avgustu.

POMEMBNA FRANCOSKA KRITIKA ITALIJANSKE POLITIKE.

Paris, 9. aprila. Jacques Seydoux piše v nekem članku, kjer se bavi z italijansko-jugoslovanskim sporom, da so pogajanja med Rimom in Beogradom neizbežna. Vseeno je, ali se ta pogajanja začno jutri ali pojutrišnjem. Iz razumljivih razlogov odnosi med Beogradom in Rimom niso taki, kakršni bi morali biti. Mnogo je še vprašanj, ki so ostala nerešena in ki se morajo urediti na splošno zadovoljstvo Italije in Jugoslavije ako hočeta v bodoče voditi medsebojno politiko brez ljubosumnosti.

Pogodba, ki sta jo zadnje dni sklenila Mussolini in Bethlen je istovetna z rimsko pogodbo od 27. januarja 1924. Toda Italija mora dati neko pojasnilo. Italijanska diplomacija ne sme postavljati Jugoslavijo v nižji čin od Madjarske. Italija ima ključne Jadrana. V njenih rokah sta Trst in Reka. Tema lukama Split ne more konkurirati. Ko bo izgrajena direktna proga Beograd—Split, bo Split pač postal izvozišče za Bosno in Srbijo, a z Reko ne bo mogel konkurirati.

S strateškega stališča ima Italija Saseno in gospodari nad Otrantskimi vrati. V slučaju konflikta je njena prednost na Jadranu gotova. Zato mora Italija Jugoslaviji postati bolj uslužna, ker je ta ne more ogroziti.

Tiranski pakt se mora pojasniti. Čeprav bi Italija v Albaniji ne imela nič iskati, ima seveda pravico, da se interesira za to, kar se dogaja. Na drugi strani Italija dobro ve, da se v Albanijo ne pride tako lahko. Albanija še nikdar nikomur ni bila podjarmljena in tudi Italiji ne bo.

Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo morajo z gotovostjo dovesti do uspeha, ker smatrata tako Italija kot Jugoslavija za potrebno, da se očuva neodvisnost in neokrnjenost Albanije.

Politika Francije je povsem pacifistična. Zato Francija pazljivo spremlja potek teh pogajanj in želi, da bi bil med Jugoslavijo in Italijo v splošnem interesu dosežen sporazum.

ZUNANJE-POLITIČNA SITUACIJA SE POOSTRUJE.

Angora, 9. aprila. Povratek ruskega poslanika Surica, ki je nedavno odpotoval na dvomesečni dopust, pričakujejo koncem tega tedna. Ta nenadni povratek se spravlja v zvezo s komplikacijami, ki jih pričakujejo na bližnjem vzvodu zaradi italijansko-jugoslovanskega spora in pa baje zaradi glasov o sklenitvi tajnega dogovora o sodelovanju med Turčijo in Jugoslavijo, ki se ob očitni ogrozi od Italije.

Počen obroč.

Italijani in Madjari slavijo te dni svoje veliko slavje. Grof Bethlen se je pripeljal v Rim, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi. Svečanemu sprejemu so sledili še bolj svečani banketi z napitnicami, polnimi izbranih besed in medsebojnih poklonov, in rimski brzogavi morejo komaj zmagovati ogromno delo, ki jim ga nalaga propaganda za veličino Italije in za poveljevanje madjarskega viteštva po podpisu pogodbe »večnega« prijateljstva med obema državama.

Diplomacija angleških konservativcev in neugnanih sovražnikov Rusije pa si je zadovoljno mela roke lepo v ozadju, češ, zopet je zvarjen en člen v mali veriški okoli Jugoslavije in v večji okoli Rusije. Konservativni lordi so svetlih oči gledali na zemljevid.

Lepo italijansko-madjarsko idilo in zadovoljno razpoloženje v Londonu pa je nenadoma uknila presenetljiva vest iz Pariza, da so se Francozi sporazumeli z Rusi v dveh točkah, kjer tudi najbolj hladen Anglež ne pozna šale: Rusi so priznali v principu svoje predvojne dolgeve Franciji in obljubili plačevati na ta račun letno 70 milijonov zlatih frankov, obenem pa so dali Francozom koncesijo za izkoriščanje bogatih petrolejskih vrelcev na Kavkazu.

Ta pogodba je izredne vnanje-politične važnosti.

Ta pogodba pomeni glede svetovnih popoln prelom z njihovo dosedanjim poli-

tiko napram predvojnemu upnikom. Sovjeti so sicer posameznim upnikom že prej izplačevali njihove terjatve, toda na oficijelen način še nikdar niso priznali nobenega dolga.

Za evropsko in svetovno politiko pa pomeni ta pogodba to, da je obroč, ki so ga kovali angleški lordi proti Rusiji, počil. Nemčija ima z Rusijo sklenjeno ravnalsko pogodbo, ki so jo lani obnovili v Berlinu. Francozi so sklenili z Nemčijo znano lokarnsko pogodbo, ki so jo še znatno utrdili nemški in francoski veleindustriji in kapitalisti s posebnimi pogodbami med seboj. Najnovejši francosko-ruski dogovor pa pomeni, da je okoli Rusije skovani obroč predrt od Atlantskega oceana preko Nemčije in Rusije do Tihega morja.

Žar, ki so ga metali rimski žarometi zadnje dni na italijanske, pod pokroviteljstvom angleških lordov v srednji in jugovzhodni Evropi dosežene uspehe, se je začel nenadoma izpreminjati v motno brlečo lučko.

Za angleške konservativce so začeli prihajati težki časi. Res je, da po vsaki vojni svet navadno pade v mistiko in se obrača na desno. Mnogi znaki pa kažejo na to, da se je svetovno-politično nihalo jenjalo pomikati na desno, in da se začena polagoma pomikati zopet v demokratski tir.

To utegnejo dokazati tudi prihodnje volitve v Angliji.

carina ostati, ker štiti domačo industrijo papirja. Sedaj se naenkrat uvaža amandman, po katerem se ta carina znatno zniža. Kje je sedaj zaščita domače industrije papirja? Kaj je sedaj ne potrebujemo? Na to vprašanje daje odgovor dejstvo, da so beograjska grafična podjetja, ki so zgrajena na račun reparacij, dobivale tudi papir na račun reparacij, ki so bile dosedaj proste carine! Sedaj, ko so te reparacije v papirju prenehale, so padla tudi beograjska podjetja pod pritisk zaščitnih carin in jasno je potem, da ni treba zaščititi prečanske industrije papirja, temveč, da je treba uvaževati zahteve grafične industrije — vse naše države.

Pred nekaj meseci je vzmirlila vso javnost konferenca železniških, gospodarskih in vojaških strokovnjakov, kjer je bil izdelan načrt železniške mreže za kraljevino SHS, ki naj velja kot baza za zgradbo železniških prog za celih 50 let naprej. Medtem pa je prešlo 50 dni od te konference, vlada pa je že objavila amandman, s katerim se daje finančnemu ministru pooblastilo, da najame posojilo, s katerim bi se zgradila drinska Jadranska železnica na morje. V omenjenem železniškem načrtu pa ni ta železnica niti omenjena, niti se načrt ne ozira nanjo. Sedaj se že govori v prometnem ministertvu, da bo ta železnica gotova v dveh, treh letih in da se bo z gradnjo pričelo že na — spomlad. Kateri Beograd, Monopol ali kdo drugi ima toliko interesov na tej naglici in na tem amandmanu?

Ali pa je vse to storjeno le zato, da se kraljevina SHS končno izvleče iz težke ekonomske krize, ki je po preteklih debelih letih reparacij, vojnih plenov in ostalih beograjskih »kupčij« kaže sledeča statistika: V prvem tromesečju tega leta je registriranih pri vseh sodiščih v državi 349 konkurzov, dočim jih je bilo v prejšnjem letu, v istem času 212, kar pomeni porast za 62%. Na Srbijo odpade 228 konkurzov ali 66 odstotkov, na Beograd sam pa 47 ali 21 odstotkov vseh konkurzov.

In tako dalje! Made in Yougoslavia.

(Po Jug. Lloydu.)

Radikalsko glasilo o zblizanju z Bolgarijo.

Jasno je, da je dosegljivo zblizanje z Bolgarijo le, če so Srbi za to zblizanje. Zakaj Srbi, kot sosedi Bolarske, so najbolj merodajni za naše odnose do Bolgarske. To je vsled tega, ker so oni v prvi vrsti prizadeti, če bi se morale z naše strani dati koncesije za zblizanje.

Vsled tega je največje važnosti, kako mislijo Srbi o zblizanju z Bolgarsko in posebne važnosti je, kako mislijo o tem radikali, ki so najmočnejša srbska stranka. Iz tega vzroka objavljamo članek, ki ga je objavila »Samoupravac«. Članek se glasi:

»Mnogo se je pri nas naglašala potreba zblizanja z Bolgarijo in to čisto v zvezi z idejo balkanske federacije ali pa z idejo balkanskega pakta. Vsi, ki smo na stališču narodnega edinstva južnih Slovanov, katerih edinstvo je potrjeno od zgodovine, od filologije in etnografije, smo imeli od nekdaj v svojem programu zedinjenje z Bolgarijo, kar je logičen zaključek tega narodnega edinstva. To je prva točka v prvem programu Narodne radikalne stranke, kakor je bil izdelan že leta 1881.

Predvsem pa je treba naglasiti, da to zblizanje ali celo zedinjenje z Bolgarijo še ne bi rešilo vprašanja naše politične orijentacije. V slučaju, da pride do takega zblizanja in da predstavljamo napram inozemstvu celino, potem bi ta celina štela 18.000.000 prebivalcev. S tem še ne bi bili velesila in ne bi mogli samostojno določati svoje politične smeri. Nazadnje morajo tudi velesila imeti svojo stalno in določeno smer v zunanji politiki in morajo v tem oziru delati kombinacije z drugimi državami in si po teh kombinacijah določiti svojo smer. Razlika je samo v tem, da so velesile mnogo svobodnejše v določanju te smeri. Če bi prišlo do balkanske federacije ali do balkanskega Locarna v tako ozkem smislu, da bi ves Balkan predstavljali proti inozemstvu celino, bi mogli imeti vsaj v domačih vprašanih bližnjega vzhoda samostojno vlogo. Toda tak balkanski Locarno ne bi bil še velesila, čeprav bi v teku let mogel pod srečnimi pogoji priti do značajne velesile. Potrebno bi bilo, da se izpopolni poljedelstvo, da se razvije industrija in potem bi mogli imeti Balkan še enkrat toliko prebivalcev, kakor jih ima sedaj. Potrebno je, da se razvije kultura in civilizacija v vseh mejah, tako, da bi se Balkan v ekonomskih, kakor tudi v kulturnih ozirih postavil na lastne noge in da bi dajal od tega še inozemstvu.

Zblizanje z Bolgarijo ne pomeni torej še rešitve tega vprašanja, čeprav bi to pome-

nilo znatno olajšanje naše in še bolj bolgarske situacije.

Toda to zblizanje ni odvisno izključno le od nas. To mora biti plod zavesti, da smo v etnografskem, historičnem in jezikovnem oziru en narod in da je naša usoda v tesni odvisnosti enega od drugega. V razmerju, kakor se ta zavest razvija, v istem razmerju prihajamo tudi do tega zblizanja, kakor je bilo to slučaj z ujedinenjem Italije in z ujedinenjem Nemčije. Sedaj je položaj tak, da se z ene in z druge strani naglašava dobra volja, toda takoj se, zlasti z bolgarske strani, stavljajo gotovi pogoji, takorekoč gotove nagrade, ki da jih moramo plačati za to zblizanje. Toda ta veliki zgodovinski pokret ne more biti predmet politične trgovine, mešetarenja in pogajanj. Če se govori z bolgarske strani o tej ideji, se takoj pristavlja, da zahtevajo to in to, na pr. ukinjenje vojaške kontrole nad begunskim posojilom, prav pogosto pa se načenja tudi takozvano macedonsko vprašanje ali vprašanje narodnih manjšin v Južni Srbiji. Na ta način ne moremo nikoli priti do cilja. Razume se, da bi bila z zblizanjem naenkrat rešena vsa taka in slična vprašanja, odnosno bi ta vprašanja prenehala obstojati. Ako smo en narod, potem ni v Južni Srbiji več vprašanja narodnih manjšin, čeprav bi bilo tu tudi nekaj Bolgarov, enako, kakor ni vprašanja narodne manjšine v Bosni. Moremo se sicer deliti politično na razne politične tabore, v gospodarskem oziru na razne gospodarske razrede, v verskem oziru na razne vere, ni pa več narodnih manjšin in narodnih večin, tu so samo še različne nijanse govora enega in istega naroda. Ravno tako ne bi mogla več obstojati v tem slučaju taka vprašanja, kakor je na primer vprašanje vojaške kontrole. Imeli bi skupno obrambno silo vseh delov naše domovine ter bi bili dovolj močni, da ne bi nikomur dovolili, da nas kontrolira, na kak način hočemo organizirati svojo obrambo.

Vprašanje zblizanja z Bolgarijo je torej vprašanje prodiranja in širjenja naše narodne zavesti, zavesti naše skupnosti in naših skupnih ciljev. To pa se ne more izvršiti s kakim diplomatskim aktom. To more izvesti samo močen nacionalen in kulturni pokret, ki bi z elementarno silo obel vse dele našega naroda, nekako v obliki ilirskega ali jugoslovanskega pokreta v novi obliki in z ozirom na nove potrebe.

Ne samo naših, tudi bolgarskih rodoljubov naloga je, da delajo na razvoju tega pokreta.

PRED PREKINJENJEM DIPLOMATIČNIH ODNOSAJEV MED KITAJSKO IN RUSIJO.

Vest o vpadu Čangcolinovih vojakov v sovjetsko poslaništvo je dospela v Moskvo šele v jutranjih urah in so zato jutranji listi izšli še brez nje. Vest je naredila v vsej Moskvi silen vtis. Takoj se je sestal svet narodnih komisarjev in imel dolgo sejo. Splošno se pričakuje, da bodo sovjetski veleposlanik in konzuli odpoklicani iz vseh kitajskih mest in da bo sovjetska vlada pozvala tudi kitajskega poslanika v Moskvi, da zapusti Rusijo. Nadalje bo priznala sovjetska vlada kot edino pravno zastopnico Kitajske samo kantonsko vlado.

Telefonska zveza med Moskvo in Pekingom je pretrgana in Moskva more občeati s svojim poslaništvom samo po ovinkih. To pomeni novo kršitev diplomatskih pravic in vsled tega je konflikt poostren.

Ni pa niti izključeno, da pride do vojne med sovjeti in Čangcolinom.

Kako se je izvršil vpad.

Očividci pripovedujejo, da se je izvršil vpad v sovjetsko poslaništvo v zvezi z aretacijo ameriške žurnalistike Mitchell in Amerikance Burtina, katere sta bila od pekinških oblasti osumljena kot boljševiški agitatorja. Zato so hoteli vojniki preiskati sovjetsko poslaništvo, da dobe dokumente o krivdi obeh. Obrnili so se na dojena diplomatskega kora holandskega konzula Oudendijha, da smejo vstopiti v poslaniški del mesta. Ta pa jim je dovolil, da smejo vstopiti v ruskem poslaniškem delu. Vojaki pa so to dovoljenje prekoračili in vdrli v poslopja ruskega poslaništva. Portirja pri vходу so ustrelili. Nato so aretirali vsakogar, ki je bil v poslopiju, ter zaplenili orožje, knjige in spise. Pri tem je nastal celo ogenj in nekaj municije je eksplodiralo ter bil en Rus težko ranjen. Kitajske študente so takoj obglavili.

Sovjetski poslanik je predložil spis, s katerim je dokazal, da so bili vsi aretiranci v službi poslaništva in imeli zato pravico eks-territorialnosti.

Zakaj dela to Čangcolin.

Čangcolin utemeljuje svojo kršitev diplomatskih pravic s tem, da je bilo v sovjetskem poslaništvu 4000 Kitajcev, ki so pripravljali preobrat. Kako je ta trditve smešna, se vidi iz tega, da je poslal samo 200 vojakov, ki naj teh 4000 revolucionarjev aretirajo.

Ker se je Čangcolin ta vpad upal, se splošno misli, da mu je Japonska zajamčila vojaško pomoč, če bi ruska vojska prekoračila mandžursko mejo. Seveda v tem slučaju ne bi bil gospodar Mandžurije več Čangcolin, temveč Japonska.

Politične vesti.

Direktna pogajanja z Italijo dajejo le malo upanja na uspeh. Preliminirana pogajanja, ki se vodijo med Mussolinijem in našim poslanikom Rakićem, so še vedno v stanju neobveznih pogajanj. Stališče naše vlade je, da bi bilo najbolje, če bi bil dosegljiv sporazum potem direktnih pogajanj. Zaradi interesov mira pa je pripravljena sprejeti tudi posredovanje velesil. Vsekakor pa je naša vlada mnenja, da treba izvesti revizijo Tiranskega pakta, ker je ta v nasprotju s čl. 10. pakta Zveze narodov. To nasprotje je popolnoma evidentno, pa čeprav je bil Tiranski pakt registriran v tajništvu Zveze narodov. Zato bo zahteval Rakić predvsem revizijo Tiranskega pakta. Da bi naša vlada pristopila k Tiranskemu paktu ali pa sklenila z Albanijo sličen pakt, je nemogoče, ker bi se s tem vsa stvar samo komplicirala. Tudi ne more sprejeti naša vlada protipredloga Italije, ki ga podpira tudi Anglija, da naj naša država najprej ratificira nettunške

konvencije. To je nemogoče, ker nimajo konvencije n bene zveze s Tiranskim paktom in je italijanski predlog podoben izsiljevanju. — Dosedanja pogajanja niso zato privedla še do nobenih konkretnih rezultatov. V beograjski krogih so mnenja, da ne bo druge rešitve, ko da prevzame rešitev vprašanja Zveza narodov.

Radikali odklanjajo vstop HSS v vlado. Naše napovedi so se uresničile in v hipu, ko je HSS izjavila, da je pripravljena vstopiti v vlado, je izjavil Uzunović, da ne more priti do koalicijske s HSS. To pa predvsem iz dveh vzrokov, ker bi vlada, v kateri bi bili radičevci, ne bila dovolj ekspeditivna in ker velik del radikalov nikakor ne bi pristal na koalicijsko s HSS. Radičevci so torej s svojo ponudbo živeli popoln neuspeh, ki je tem težji, ker so bili pripravljeni pristati tudi na to, da ostane Uzunović v vladi. — Uzunović je baje pripravljen voditi sedaj pogajanja z demokrati. Priznati je treba, da je mnogo momentov, ki govorijo za to, da pride do sporazuma med radikali in demokrati. Vseeno pa je tudi v tej stvari optimizem še prezgoden.

V madjarskem parlamentu je bila vseh o sklenitvi italijansko-madjarskega pakta sprejeta z velikanskim navdušenjem. Vlado poslanci so neprestano vzklicali: Živio Italija, živio Mussolini! Na te vzklike pa je socialno demokratski poslanec stalno odgovarjal z vzklikom: Zato, ker so nas leta 1918 izdali. — O dogovoru samem je poročal poslanec György, ki je zlasti naglašal to, da je z ugovorom nastal za Madjarsko nov položaj v zunanji politiki, ker se je prvič dogodilo, da je priznala velesila Madjarske kot enakopravno. S tem je konec sedemletnemu izoliranju Madjarske. Zato pa morajo uvideti tudi sosedne države, ki se posejajo madjarsko zemljo, da se morajo sedaj sporazumoma rešiti še vedno nerešena vprašanja. Madjarska hoče revizijo Tiranskega dogovora in sicer mirnim putem. V prvi vrsti pa je treba rešiti vprašanje madjarskih manjšin v Rumuniji. Z jugoslovansko vlado so pogajanja v toku in upanje je, da bo dosežen sporazum. — Za njim je govoril socialistični poslanec Malan. Bolše, ne bi pokazala, kdo pravilno sodi taštem, vlada ali opozicija. Napačna je politika vlade, ker je sklenila sporazum zaradi Reke, predno se je dogovorila z Jugoslavijo zaradi tarifnih ugodnosti. Dolžnost vlade je, da ustvari dobre odnose z Jugoslavijo, ker je orijentacija napram Jugoslaviji iz gospodarskih razlogov mnogo važnejša ko orijentacija napram Italiji. Nato je napadal vlado zaradi njene reakcionarne politike. Madjarski narod se ne sme večjati niti v korist italijanskih in niti v korist angleških interesov. Madjarski narod je že dosti prežil krvi zaradi Habsburžanov v svetovni vojni. Govornik zahteva zato od vlade, da sklene z vsemi sosednimi državami prijateljske pogodbe.

Rumunji so vsled italijansko-madjarskega pakta razočarani. Rumunsko navdušenje za Italijo in Mussolinija se je kaj hitro ohladilo. Poslanec Cita Davila je vložil na zbiranje ministra vprašanje, kako stališče vzema rumunska vlada do italijansko-madjarskega prijateljskega pakta. Zlasti pa sprašuje poslanec, kako je sprejela rumunska vlada Mussolinijev in Bethlenov govor ob priliki podpisovanja pakta. Ali ni s tem omajana Mala antanta? Poslanec Davila je poudarjal, da je bil vsled Mussolinijevega govora, zlasti vsled njegovega odstavka o Rumuniji, zelo presenečen. — Še bolj neprijetno piše o novem Mussolinijevem paktu rumunski tisk, ki poudarja, da so lirčna izvajanja Mussolinija o Madjarski Rumunijo osupla. Rumunija nima nič proti temu, če vladajo med Rimom in Budimpešto prijateljski odnosi, toda to, kar se je zgodilo v Rimu, gre daleko iz tega okvira. Rumunsko časopisje izražata nazadnje nado, da se bo Mala antanta kmalu sestala in dokazala svojo življensko silo. — Nas more samo veseliti, da je Rumunija tako kmalu spoznala večno vrednost italijanskega prijateljstva, a vedno madjarsko nevarnost. Kajti račun Majdarskih revanšnih politikov so jasni. Najdarsko pomočjo oslabi Jugoslavijo in češkoslovaško in tako okrepi sebe, nato pa pride na vrsto Rumunija. — Če seveda ne bo zavednost držav Male antante te račune prekrizala.

Iredentistični govor madjarskega poslanika v češkoslovaškem senatu. O priliki debate o brambni predlogi je govoril tudi madjarski senator Richter. Dejal je, da nima madjarska vlada nobenih agresivnih namenov in da je bil grof Bethlen vedno korekten. Madjarska tudi ne more imeti nobenih napadalnih namenov, ker je Budimpešta oddaljena samo 60 km od češkoslovaške meje in bi jo mogli češkoslovaški aeroplani v par minutah bombardirati. Madjarska vojska da komaj vzdržuje red v notranjosti, kaj pa da bi mogla zadržati tujo armado. Potrebno pa je, da se revidira mirovna pogodba in da se revidirajo tudi meje. — Iredentistični nemu senatorju je odgovarjal krepko in odločno senator Klofač. Pravi, da je govoril Richter na povelje Horthyja in da je govoril na današnje razmere, da je tak govor sploh mogoč. Je sicer mogoče, da bi se našlo slovaškega prebivalstva izvršile znatne korekture na meji, toda sicer je češka meja nedotakljiva. In Richter bi mnogo boljše storil, če bi opustil vsako grčnjo, ker tudi Madjarska potrebuje mir in sicer prav izdatno.

SE NI IZUMRL IDEALIZEM.

Profesor Henry Steenbock z vseučilišča Wisconsinu je iznašel sredstvo, s katerim se more dodati živilom ultravioleto žarke. Neka ameriška družba je nato ponudila profesorju 2 milijona dolarjev za trgovsko uporabo njegove iznajdbe.

Profesor je pa ponudbo odklonil, da bi si svoj iznajdbo univerzi, da bodo tako vsi ljudje deležni njene dobrote brezplačno.

Made in Yougoslavia.

Pri nas, hvala bogu in naši državni politiki, ni, oziroma je prav malo blaga, ki bi ga mogli izvažati pod ponosnim naslovom »Made in Yougoslavia« (izdelano v Jugoslaviji). Toda v naši gospodarski politiki in trgovini je na žalost prav mnogo in preveč takega, ki mu brezpogojno nihče na svetu ne samo ne sme, nego niti ne more konkurirati ali pa nas posnemati.

Najnovejši finančni zakon in njegovi amandmani imajo mnogo takih naših specijalit in bi bi predaleč, če bi vse našeli. Navesti hočemo samo nekatere, da bi bolj karakteristični. Te specijalitete so take, da jim ni treba mnogo reklame ali komentarja. Tudi mi in ves ostali tisk je mnogo pisal o milijonskih škodah, ki jih je napravila monopolna uprava sadicem tobaka, naši trgovini in državi sami, s svojo čudno, omejeno in nesposobno monopolno politiko, ki jo najbolje kaže sledeča statistika: V Jugoslaviji se je pridelalo leta 1920 7 milijonov kilogramov tobaka, l. 1921 10 milijonov kilogramov, leta 1922 9 milijonov kilogramov, leta 1923 20 milijonov kilogramov, l. 1924

31 milijonov kilogramov, leta 1925 8 milijonov kilogramov in leta 1926 16 milijonov kilogramov; leta 1927 pa se bo pridelalo najbrže samo 9 milijonov kilogramov. To rapidno padanje produkcije je vzpodbudilo javnost, da zahteva reorganizacijo monopola; zahtevalo se je prosto trgovino s tobakom, toda vse zaman. Morala sta država in monopol sama izgubiti milijarde, da se uvede — amandman, s katerim se obeta, da se bodo te razmere popravile in da se bo dovolila večja produkcija tobaka ter prosta trgovina. Ali nam je bila potrebna tako draga šolnina? In zakaj se je neka gospoda v Beogradu tako krčevito držala sedanega monopola? Tudi v Beogradu se objavljajo prav velike številke o tantijemah in komisijskih dnevnica. — Grafična in časopisna podjetja v prečasnih krajih že več let zahtevajo da se zniža carina na časopisni in na rotacijski papir, ker carina draži produkcijo, kar ni v političnem, ne v ekonomskem in ne v kulturnem interesu države. Na vse zahteve za znižanje carin so odgovarjali, da mora visoka

Dnevne vesti.

ČUDEŽ.

Te dni so na nekem ljubljanskem uradu pošteno zastrmeli. Prošnji za legalizacijo podpisov sta bila priložena dva dolarja, ker je moral podpis potrditi tudi ameriški konzul.

In zastrmeli so v uradu, ko so prišli iz Beograda ne samo vsi podpis legalizirani, temveč sta bila vrnjena tudi oba dolarja.

Pravijo, da so čudeži še vedno mogoči.

— **Odlikovanje poljskih pravnikov.** Z redom Sv. Save I. stopnje sta odlikovana predsednik poljskega vrhovnega sodišča dr. Mogilnicki in profesor varšavske univerze dr. Tadija Hilarovitz, z redom Sv. Save II. stopnje pa profesor varšavske univerze dr. Cihubovski.

— **Zaposlovanje inozemcev.** Deputacija inženjerjev in arhitektov je intervenirala te dni pri ministru za socialno politiko v smislu, da naj bi se kompetenca glede zaposlovanja inozemcev ne poverila policijskim oblastim.

— **Popravilo železniških voz.** Prometno ministrstvo je odobrilo kredit za popravilo večjega števila železniških voz. Vozovi se počelje v najkrajšem času v železniške delavnice.

— **Carinske olajšave za obiskovalce naših kopališč.** Finančni minister je izdal naredbu, glasom katere se dovoljuje inozemskim obiskovalcem naših kopališč uvoz starega perila in obleke. Potrebne mere, da se ne bo več tihotapilo, so predvidene.

— **Pospesevanje živinoreje.** Te dni so se vršile v kmetijskem ministrstvu konference okrožnih referentov za živinorejo. Na Hrvaškem in v Slavoniji obstoječi sistem pospesevanja živinoreje naj se raztegne na vso državo.

— **Izpitni za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre** so razpisani na 16. in 25. maja 1927. Prošnje za pripustitev k izpitu je treba vložiti pri izpitni komisiji v Ljubljani, Turjaški trg št. 1 najkasneje do 27. aprila 1927.

— **Upokojeni učitelji.** Prosvedno ministrstvo je odredilo, da se imajo vsi učitelji in učiteljice, ki so bili v poslednjem času umirovljeni, nemudoma razrešiti službe.

— **Društvo slovenskih sodnikov** ima svoj redni občni zbor dne 8. maja 1927 v poslopiju okrožnega sodišča v Mariboru. Začetek ob 10. uri 30 minut.

— **Vodstvo avstrijskega konzulata** je prevzel avstrijski generalni konzul g. dr. Hermann Pleinert.

— **Brošure »Makedonsko pitanje«** poplavi le vso Vojvodino. Nedavno smo poročali, da so prešli številni intelektualci v Sarajevu brošuro »Makedonsko pitanje«, ne da bi jo bili naročili. Brošura se je pošiljala iz Prage. Izdajatelj in tiskarica nista bila imenovana. Policija je jela stvar zasledovati, nakar so pošiljke prenehale. Sedaj pa se je pojavila brošura v Vojvodini. Preiskava je ugotovila, da je s knjižico vsa Vojvodina preplavljena. Policija brošuro konfiscira.

— **Znižana vožnja za dijake.** Dijakom, ki potujejo o velikonočnih počitnicah domov ali pa v skupinah na izlete je dovoljena polovična vožnja na državnih železnicah.

— **Iz vojaške službe.** Narednik Stanko Vodlak v Ljubljani je imenovan za administrativnega poročnika.

— **Podržavljenje neeraričnih pošt.** Poštno ministrstvo bo poddržavilo več neeraričnih pošt. V to svrhu je določen v novem proračunu večji kredit.

— **Novi hoteli v Dalmaciji.** Kot poročajo iz Splita namerava zgraditi neka skupina švicarskih kapitalistov v Dalmaciji več velikih hotelov. Pogajanja potekajo ugodno.

— **V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo** je vpisan dr. Stane Medič, zasebni zdravnik v Šoštanju.

— **Spremembe v dunajskem časopisju.** Dunajska dnevnik »Allgemeine Zeitung« in »Wiener Ill. Extrablatt« ki ju je do sedaj finansirala madjarska vlada in ki sta bila v službi madjarske propagande proti Mali antanti, zlasti proti Rumuniji, sta prešla sedaj v roke novega konzorcija, ki je blizu socialnim demokratom, zlasti bivšemu kancelarju dr. Reunertu in finančnemu referentu dunajske občine Breidnerju. Črepav se la sprejemba v uredništvu obeh listov ne opazi toliko v načinu pisanja, vendar sta pričela oba lista presojeti madjarsko politiko z drugega stališča kakor pa do sedaj.

— **Iz poštnehranilniške službe.** Za šefa knjigovodstva pri podružnici poštne hranilnice v Ljubljani je imenovan upokojeni poštno-brzojavni računski revident Koloman Meixner.

— **Upokojevec.** Upokojen je inspektor oblastne inspekcije dela v Mariboru Alfred Dejak.

— **Osebnostne novice s pošte.** Napredovali so zvaniki 8. skupine: Alojz Strcin, Ivan Hren, Vinko Terček, Fr. Jančič in Andrej Mohorič v Ljubljani, Fr. Kranjc, Feliks Kumwald in Anton Hrovat v Mariboru, Ivan Cargolj, Joško Biglez in Blaž Crepinšek v Celju, Anton Peruška v Storah, Ivan Finžgar v Podnartu, Simon Golinar pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Stefan Uršič v Središču ob Dravi, Ivan Selingo v Šmarju pri Jelšah, Bernard Podreberšek v Ptuj in Josip Bohar v Črnomlju — vsi za pismošče 2. skupine; Milan Bor v Vranskem, Jakob Ericgoj v Kostanjevici, Joško Smodej v Sevnici ter Franc Kac na Pragerskem za čuvanje tt. l. 2. skupine; Roman Verbanjšček v Mariboru, Peter Vovk in Ivan Gyuran v Ljubljani za pomožne konduktarje 2. skupine; Dragotin Rakoš pri ravnanstvu za zvaniki 2. skupine ter Matko Kucelj pri ravnanstvu za tehničnega delavca 2. skupine; Blaž Jagodič v Celju za čuvaja tt. l. 2. skupine. — Služitelji 1. skupine: Filip Zablatnik v Ljubljani za pismošče 2. skupine; služitelji 2. skupine

ne Ivan Košir in Miroslav Ferhuga v Ljubljani, Džmilan Seneković in Anton Kramar v Mariboru, Anton Potočnik v Ljutomeru, Iv. Urbas v Zagorju ob Savi ter Fr. Gombocz v Cankovi za zvaniki 3. skupine. — Upokojeni so uradniki oz. uradnice: Ivan Mermolja na mariborski kolodvorski pošti, Marija Lilekova na Javorniku, Franciška Segova v Studencu pri Ljubljani, poduradnika 1. skupine: Ivan Ferdun na ljubljanski glavni pošti in Franc Andric v Prevaljah; pomožni konduktarji 1. skupine: Jožef Mahater v Trzinu, Franc Gartner v Novem mestu, Jožef Blejec na ljubljanski glavni pošti, Ivan Gros in Fr. Kostomaj v Celju, čuvaj tt. l. 1. skupine Josip Benčko v Mariboru ter služabnica 1. skupine Marija Sicherlova na ljubljanski glavni pošti.

— **III. književna tombola Jugoslovenske Matice.** Od 4. marca do 1. aprila t. l. so bile izrečane sledeče številke: 24, 7, 43, 33, 34, 68, 21, 63, 51, 48, 49, 72, 81, 31, 12, 75, 14, 25, 46 in 82. Dne 8. t. m. so se izrečale številke: 9, 36, 11, 38 in 57 in s temi bodo zadete še preostale čimkine. Kdor je torej zadel z vsemi dosedaj izrečanimi številkami čimkino (pet števil v eni vrsti) naj pošlje svojo tablico na naslov Jugoslovenske Matice, Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II. in sicer najkasneje do 15. t. m., ker se bo ta dan — za slučaj, da bo zadetih več čimkin, kakor je še preostalih dobikov — vršilo za dobitek ožje žrebanje. S 15. aprilom bodo izrečane številke za tombolo. — Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani.

— **Nov ruski koledar?** Sovjetski prosvetni komisar Lunačarski namerava uvesti v Rusiji nov koledar. Lunačarski pravi namreč, da je absolutno neumestno, da bi imela komunistična država koledar, ki se nanaša na cerkvene praznike in označbe. Po načrtu Lunačarskega naj bi se obdržala samo meseca februar in oktober, ker je izbruhnila v teh mesecih revolucija. Ostali meseci naj se imenujejo po raznih revolucijskih veličinah in državnikih. Dan počitka ne bo več nedelja, temveč dan revolucije, torek.

— **Dve nesreči v Vinkovcih.** Te dni sta se pripetili v Vinkovcih dve nesreči. V še nedograjeni hiši župnika dr. Marka Novsela se je zrušil strop, ki je bil preveč obtežen z opeko. Strop je prevrnil dva zidova, ki sta pokopala pod seboj dva delavca in dve delavki. Ena delavko so izrekli izpod ruševin mrtvo, ostale tri osebe pa težko ranjene. Zoper stavbenega mojstra je uvedena preiskava.

— **Hud občinski bilježnik.** Ključavničarja Štefana Farkasa v Sobi je ugriznil stekel pes. Vsi tedi ga je poslala občina na stroške bolniške blagajne v Pasteurjev zavod v Novem Sadu. Ko se je vrnil, si je dal izplačevati še dalje časa od bolniške blagajne podporo, ker ni mogel delati. Medtem ga je nekdo ovadil, da je že zdrav in bi lahko delal. Vsi tedi ga je poklical bilježnik Petrovič v občinsko pisarno ter sestavljal z devet zapisnik. Ker Farkas zapisnika ni hotel podpisati, mu je priložil Petrovič krepko zaustnico. Farkas je Petroviču zaustnico vrnil. To je Petroviča tako razljutilo, da je potegnil samokres ter hotel na Farkasa streljati, kar je pa preprečil navzoči občinski sodnik Varga. Stvar pride pred sodišče.

— **Samomor v cerkvi.** V cerkvi sv. Mihaela v Dublinu je izvršila te dni neka žena samomor. Do povzdigovanja je mirno molila, v trenutku povzdigovanja pa je stopila pred oltar srca Jezusovega, potegnila nož ter si prerezala grlo. Duhovnik ji je priškolil na pomoč ter jo mazilil s poslednjim oljem. Vzrok nenavadnega samomora ni znan.

— **Roparski napad pri Temešvaru.** Iz Temešvara poročajo: Te dni so udrili trije maskirani roparji v vilo ravnatelja železnicarstva dr. Heinricha. Lopovi so zvezali hišnika, nakar so odnesli vse dragocenosti in ves denar. Ko so nameravali oditi, se je vrnil domov dr. Heinrich. Razbojniki so ga ustrelili z dvema revolverjskima streloma.

— **Tragedija varanega soprega.** Iz Černovic poročajo: Policijski nadzornik je prerezal svojima hčerka, od katerih je bilo eni osem, drugi pa dvanajst let, medtem ko sta spali, vrat. Ko sta izkpravili jima je odrezal glavi. Nato si je poglaval kroglo v glavo. To dejanje je izvršil možakar iz neenavdne vzroka: izvedel je, da hčerki pravzaprav nista njegovi. Basil Dambularn je bil že pol leta »slamnat udovec«. Njegova žena ga je zapustila, ker je bil z njo malce preveč surov. Žena je našla drugje moža, s katerim sta bolj harmonična. Ko je njen mož to izvedel, se ga je lotila težka duševna depresija, radi česar se domneva, da je izvršil svoje dejanje v hipu trenutne blaznosti.

— **Velike tatvine perila v beograjski bolnici.** Na tuberkuloznem oddelku beograjske državne bolnice so prišli na sled velikim tatvinam perila. Država je oškodovana za okoli 50.000 Din. V zvezi s temi tatvinami je bila aretirana bolniška strežnica Natatija Jovanović iz Čačka.

— **Tri mesece hranila novorojenčka v kovčku.** Te dni so obvestili stanovanke neke hiše v Parizu policijo, da prihaja iz stanovanja služkinje Magdalene Cron čuden vonj. Policija je poslala na lice mesta detektiva, ki je našel v kovčku služkinje v popolnem razkroju se nahajajoče truplo novorojenčka. Po kratkem tajanju je služkinja priznala, da je rodila pred tremi meseci dete. Dejala je, da je takoj nato zaspala, ko se je zjutraj prebudila je bilo dete mrtvo. Nato je zaprla truplo v kovček, ki ga je nosila vse tri mesece do svoje aretacije s seboj.

— **Ciganska nadloga.** Ciganska tolpa je ukradla posestniki Neži Kosovi v Smebrju pri Ljubljani pomoči z skednja 12.000 Din vreden voz zapravlječek. Cigane zasledujejo orožniki.

— **Čuden nestvor.** V neki srbski vasi pri Prizrenu je bil rojen te dni deček s čudnimi

hibami v razvoju. Imel je n. pr. veke skupaj zraščene na zadnjem delu telesa pa izrastek podoben repu.

— **Ponesrečeni poiskus samomora v Trstu.** Te dni so našli jidue v zgodnji jutranji uri na javni klopi v ulici Pindemonte v Trstu mladega moža, ki se je tresel po vsem životu in bolešno stokal. Pasanti so opozorili policijo in »bolnik« je bil prepeljan v bolnico. Tam so mu izprali želodec in ga rešili iz smrtno nevarnosti. Možakar je bil namreč zavžil v samomornilnem namenu 20 pastilj sublimata. Ko se je zavedel, je izpovedal, da je identičen s 35 letnim uradnikom Alojzjem Geillom, ni pa hotel povedati, kaj ga je gnalo na drugi svet. Dejal je, da se je že naveličal življenja ter gre rajši v prostovoljno smrt.

— **Moški so bolj gizdavi kot ženske.** je dejal te dni ob priliki neke diskusije načelnik zadrage brivcev na Dunaju Hyronimus. To mnenje so potrdile tudi druge korifeje brivske obrti na Dunaju, ki so pripomnile, da silijo moške k temu, da uporabljajo kmetična sredstva in izkoriščajo frizersko umetnost v negovanju lepote pogosto praktični ozir, zakaj za marsikoga je iz poklicnih razlogov koristno, če izgleda mlad. Kaj mu koristi, če se oblači elegantno ter je vitke rasti, če pa ne neguje obraza ter si ne da izgledati gub na čelu. Zato pa ne zadostuje, če si da moški ostrici pogosto lase in če se vsak dan obrije ter si da barvati obraz in obrvi, da imajo lepšo linijo, ne, treba je, da si da tudi obraz masirati. Da podpirajo frizerji to negovanje lepote, je razumljivo, kajti dejstvo, da se brijejo ljudje, ki hočejo štediti — in takih je spričo slabih gospodarskih razmer dandanes mnogo — povzroča frizerjem obšutno škodo.

— **Odlikovanje turistinje.** Na Mussolinijev predlog je odlikoval italijanski kralj poštno uradnico Emo Stuardi z zlato kolajno. Poštna uradnica je podvela z nekim gospodom turo v gorovje. Na nekem nevarnem mestu sta morala uporabljati turista vrh. Gospod je spodrsnil, gospodična Stuardi pa je imela toliko priučnosti duha, da vrvi ni izpustila, temveč jo ovila okoli skale. Njen spremiljevalec je zletel sicer v prepad, ker pa je bil privezan, ni padel globoko. Kljub temu se je onesvestil. Gospodična Stuardi je zlezla k njemu ter vztrajala pri njem tri noči, dokler niso čuli ljudje njenih klicev na pomoč ter oba rešili.

— **Kravate, ovratnike, šifon, razno belo blago** itd. po solidnih cenah pri tvrdki Franc Pavlin, Gradišče 3.

Ljubljana.

— **Tuji znanstveniki v Ljubljani.** V četrtek so prispeli v Ljubljano francoski učejaki, ki se udeležijo Bizantološkega kongresa v Beogradu. Med njimi se nahajajo Gabriel Millet, univ. profesor iz Pariza, znan po svojih obširnih publikacijah o srbski srednjeveški umetnosti, Louis Bréhier, profesor v Clermond-Ferrandu, profesor Collinet iz Pariza, specialist za rimsko-bizantinsko pravo, arheolog Jaques Zeiller iz Pariza, bivši šef francoskega instituta v Petrogradu, prof. Reau in bolgarski umetnostni zgodovinar Andrej Grabar, docent na strasbourški univerzi. V spremstvu ljubljanskih kolegov so si gostje ogledali muzej in licejske biblioteke, kjer so posebno naši srednjeveški spomeniki zbudili njihov interes, ter univerzo. Gostje so odšli deloma sinoči, deloma danes v Beograd.

— **Predavanje na univerzi.** V nedeljo, dne 10. t. m. ob 10. uri dopoldne predava v balkonski dvorani univerze, akademik Božo Vodusek o »Etiki in politični miselnosti Slovencev«. Komr je čiščenje javnega življenja na srečo, naj pride!

— **Občni zbor Delniške stavbinske družbe »Union«** v Ljubljani se bo vršil v četrtek, dne 28. aprila 1927 ob 16. uri v »Sebrni dvorani« Grand hotela »Union« v Ljubljani.

— **Občni zbor Hranilnega in posojilnega konzorcija javnih nameštencev in upokojevcv v Ljubljani.** V soboto dne 9. aprila 1927 ob pol 20. uri bo v restavraciji »Ljubljanski dvor« v Ljubljani 52. redni letni občni zbor Hranilnega in posojilnega konzorcija javnih nameštencev in upokojevcv v Ljubljani za poslovno leto 1926. Po zaključku občnega zbora priredi Hranilni in posojilni konzorcij svojemu vodilnemu odborniku Ivanu Rostanu, fin. rač. nadsvetniku v Ljubljani častni večer v proslavo njegovega 20-letnega služnega in vspešnega dela v odboru te najstarejše kreditne zadruge Jugoslavije in 30-letnega njegovega zadrugaškega in kulturnega dela. — Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameštencev in upokojevcv, r. z. z o. j. v Ljubljani.

— **»Lupacij Vagabunde«** je priromal iz dunajskega »Burg-Theatrac« preko zagrebskega kazališta v Ljubljano. Ves dramski ansamblé pomnožen s starimi in mladimi pensionisti nastopa v tej pol-klaški velezabavni komediji. Gg. Cesar, Rogoz in Povhe nas, v tej borbi za obstoj, s svojo igro in kupletji vsaj nekoliko razbremenijo vseh vsakdanjih skrbi ter nam izdajo tajnosti, kako postati v najkrajšem času najlažje bogat... Pod vodstvom prima-balerine zapiše baletni zbor in to na zvok dravske divizijske godbe. Predstava se vrši v nedeljo 10. t. m. ob 8. uri zvečer v korist »Bolniškega fonda« glediščkih nameštencev. Ker je čisti dobiček namenjen za tako prepotrebno humanitarni namen, vabi »Udruženje gledaliških igralcev« tem potom vse prijatelje gledališča najljubše ne na to predstavo.

— **Zaključno predavanje v društvu »Soča«.** Danes v soboto 9. aprila se vrši v društvu »Soča« v prostorih ljubljanskega dvorane zadnje predavanje v tej sezoni. Na tem večeru predava vladni svetnik g. dr. Rudolf Andrejka o »pokrajinskem obelježju Tavarijevih romanov«. »Sočani« posebno pa ves odboj naj se tega predavanja udeležijo brez jeme. Dobrodošli tudi prijatelji društva. Po predavanju prosta zabava s petjem in nastop šolske dece s predavanjem in deklaracijo o pomenu našega morja in zaobljuba naši jugoslovanski zastavi itd. Začetek ob pol 21. uri zvečer. Vstop prost.

— **Lizol je prišel menda v modo.** Vsak drug dan si skuša kdo pretrgati nit življenja s to grenko piščo. Včeraj je izpila kozarec Lizola osemnajstletna brezposelna služkinja Marija G. Nezavestno so prepeljali z rešilnim avtom v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Samomor je hotela izvršiti radi bede.

— **Drzna tatvina.** Natakari v Scagnetti-jevi gostilni je plačal v četrtek popoldne neznan starejši moški ceho s 100 dinarskim bankovcem. Natakaiica mu je odšla 86 dinarjev, nakar je možakar pograbil še 100 dinarski bankovec in naglo izginil.

— **Sam se javil poklicelj.** Hlapec Franc M. ki je pred dnevi ukrajal Cadovemu tobičarju Teichmeistru 1500 Din, se je včeraj zjutraj ves skesan javil sam policijskemu dežurnemu. Predan je sodišču.

Maribor.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** V petek 8. aprila je zelo interesantno predavanje o socialnem položaju muslimanske žene v preteklosti in sedanjosti, o njenem življenju v haremu itd. Predava pisatelj g. Mastala Čelič iz Sarajeva, ki je govoril o tej temi z velikim uspehom v Zagrebu, Osijeku itd. V pondeljek 11. aprila se nadaljuje etnični ciklus s pedavanjem univ. prof. dr. Veberja o temi: »Etična logika vestic«. — Opozarja se, da se je Ljudski univerzi posrečilo pridobiti bolgarskega publicista g. dr. Komističa, ki je ravno kar predaval z ogromnim uspehom v Ljubljani, za predavanje tudi v Mariboru in sicer začetkom drugega tedna. Točnejši podatki sledijo v najkrajšem času.

— **Izlet v Zagreb,** dne 23. in 24. aprila. Prosi se za čimprejšnjo prijavo in vplačilo najmanj 100 Din in sicer najpozneje do 15. t. m. Vsaka oseba plača največ 250 Din. Prijavitelj se morejo tudi izven Maribora stanujoči, iz cele Slovenije, tudi taki, ki niso člani Ljudske univerze. Prijavo in denar je poslati na Ljudsko univerzo v Mariboru.

— **Maribor,** ki je z glasbenimi prireditvami v letošnji sezoni precej dobro dotiran, ima zopet svojo koncertno senzacijo. Koncertnemu biroju Glasbene Matice se je namreč posrečilo, pridobiti za Maribor enega najslavnejših klavirskih virtuozov in priznanega najbojšeja Chopinista, slavnega Poljaka Sliwinskega, ki bo koncertiral v Mariboru, da v torek, dne 12. t. m. Za Sliwinskega vladu v torek in okolič nanavado zanimanje, kar je najboljšje jamstvo, da bo koncert dobro obiskan, to pa tem bolj, ker že firma Koncertnega biroja sama jamči za prvovrstno umetnost ter je tudi Sliwinski po vsem svetu znan in priznan mojster-pijanst.

PEDAGOŠKO - DIDAKTIČNI KROŽEK V MARIBORU.

Podpisano društvo vladno vabi učiteljski zbor meščanskih šol ter moških in ženskih učiteljskih, da se korporativno ali pa vsaj po zastopniških udeležih sestanka, ki bo razpravljal o problemih učiteljske izobrazbe na današnjih učiteljskih.

Nove naloge, ki stoji pred njimi v današnji dobi učiteljstvo, so sprožile tudi centralni problem vzgoje našega naroda, problem reforme učiteljske izobrazbe.

Da lahko primerjamo medseboj resnične potrebe učiteljstva pri njegovem delu in pa izobrazbo, ki mu jo nudi učilišče v današnji obliki, priredi »Pedagoško - didaktični krožek« v Mariboru načelno diskusijo o zahtevah učiteljstva za učiteljsko izobrazbo.

Namen te diskusije je, da premosti prepad med učiteljstvom in med zavodi, kjer dobiva učiteljstvo svojo izobrazbo; dati hoče možnost učiteljstvu na eni strani, da odkrito izrazi svoje zahteve ter pokaže potrebe vzgoje med našim narodom, na drugi strani pa hoče dati profesorjem učiteljskih priključ, jasnejše spoznajo naloge, ki jih današnja izobrazba stavi njihovega delu.

Le tedaj bo učiteljska izobrazba dobra, ako bo temeljila na delu današnji narodni šoli z vsemi potrebami po reformi in ako bo v starih stikih z učiteljstvom. Učiteljstvo samo najboljšje pozna potrebe pri svojem delu ter lahko stavi jasne in konkretne zahteve, ki si jih želijo tudi profesorji učiteljskih. Diskusija se vrši v sredo, dne 13. aprila ob 10. uri dopoldne v telovadnici državnega učiteljskega biroja. Za uvod razvije prof. dr. Zgeč Franjo nekaj najvažnejših problemov, ki bi naj tvorili izhodišče diskusije. Glavno jedro sestanka pa naj tvori izobrazbo in zahtevah učiteljstva na učiteljsko izobrazbo. Natančni spored diskusije se določi na sestanku samem. Vprašanja, ki bi se obrav-

navala, bi bila n. pr.:
Delo učitelja na osnovni šoli med kmečkim, delavskim in meščanskim prebivalstvom in izobrazba učiteljstva.
Uvajanje delovne šole, njeni problemi in izobrazba učiteljstva.
Kulturna mislija učiteljstva med narodom in njegova izobrazba.
Vzgoja naroda in izbor učiteljskega naraščaja.
Smernice učiteljskem za izobraževanje učiteljskega naraščaja danes.
Največji nedostatek učiteljstva in njih reforma.
Radi načelne važnosti diskusije, ki pomeni prvi korak k vzajemnemu delovanju učiteljskega in učiteljskega, vabi »Pedagoško-didaktični krožek« na sestanek osnovno in meščansko šolsko učiteljstvo cele Slovenije, profesorje meških in ženskih učiteljskih obeh oblasti, ostalo srednješolsko učiteljstvo in vse, ki jih zanima centralni problem vzgoje naroda, problem učiteljske izobrazbe.
Pedagoško - didaktični krožek v Mariboru.

DOPIS.

Laško. Okrajni zastop je sklenil že leta 1926 soglasno, da je dovoljeno prevažati po železnem mostu preko Savinje največji tovor do 8 ton. Most je že iz leta 1888 tariran s najvišjo dopustno otežo do 10 ton. Koliko je moral tekot let vsled budih poplav in valad istotako doneslih splavov pretrpeti pretresov v zidane stebre, je razumljivo ravnotako, kot to, da se vsled sunkov trdnosti ni še izboljšala. Vsled tega je povsem umevna redukcija otežbe. — V strah in nadležnost našega prebivalstva se je sedaj pojavil neki težek tovorni avto, ki prevažajo dnevno do desetkrat premog iz rudokopa Drobničol v skupni teži 12—14 ton. Vsled tega smo izpostavljeni nevarnosti, da se nam most nenadoma zruši, kar bi pomenilo za Laško gospodarsko katastrofo. Prosimo vse merodajne oblasti, naj se napravi takoj nemudoma red in naj se s tem kolosom vzjema prepove.

Gospodarstvo.

× Velesejm v Poznanju. Za mednarodni semenj v Poznanju, ki se vrši od 1. do 8. maja t. l., se dobijo legitimacije po dva zlata (13 dinarjev) pri poljskem generalnem konzulatu v Zagrebu. Na podlagi teh legitimacij se uživa pri povratku na poljskih železnicah 66% popust, vendar mora legitimacijo vidirati velesejmski urad v Poznanju. Jugoslovanske železnice so dovolile vsem posetnikom tega sejma 50% popust na vseh železnicah in parobrodih SHS.

× Izvoz suhih jedilnih gob v Južno Ameriko. — Neka trdka v Južni Ameriki želi uvažati iz naših krajev suhe jedilne gobe. Natančen naslov trdke kakor tudi prepis njenega predmetnega dopisa je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

BORZE.

Ljubljana, 8. aprila. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupiški zaključki.) Vrednote: investicijsko 86,5—87,5, Vojna škoda 338—340, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celj-

ska posojilnica 150—0, Merkantilna 98—100, Prašedion 850—0, Kreditni zavod 160 do 170, Trbovlje 0—420, Vevče 135—0, Stavbna 55—65, Sešir 104—0. — Blago: Tendence za les nespremenjeno čvrsta, za deželne pridelke mlačna. Zaključenih 7 vagonov lesa.

Zagreb, 8. aprila. Devize: Dunaj izplačilo 800,5—803,5, Berlin izplačilo 1351—1354, Budimpešta 995—998, Italija izplačilo 273,35 do 275,35, London izplačilo 276,2—277, New York ček 56,75—56,95, Pariz izplačilo 222,5 do 224,5, Praga izplačilo 168,3—169,1, Švica izplačilo 1094—1097.

Curih, 8. aprila. Beograd 9.135, Berlin 123,3, New York 520, London 25.257,5, Pariz 20.365, Milan 25.125, Praga 15.40, Budimpešta 90.737,5, Bukarešta 3.175, Sofija 3.742,5, Varšava 58, Dunaj 73.10.

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

Dr. OETKER

JEVIM

BACKINOM

najboljše recepte pošilja na željo brezplačno in poštne prosto

DR. OETKER, d. z. o. z., MARIBOR.

Sport.

Profesionalne rokoborbe za svetovno prvenstvo na Dunaju. 22. dan te velezanimive tekme je nudil gledalcem najlepši boj, kar se jih je dosedaj vršilo. Izvajala sta ga Čeh Mrna in Oger Barothy. Predvajala sta krasno borbo in pokazala do malega vse prijeme grško-rimske rokoborbe, dokler ni končno Čeh utisnil Barothyju most in odnesel zmago. V težki teži sta bila dva boja neodločena: Amerikanec Bahn in Rus Petrovič so se borili po 25 min., ne da bi mogel kdo vreči svojega nasprotnika. Odločilni boj med Čehom Motiko in Sibircem Krgisom je odločil prvi sebi v prid po 45 min. s podprijemom na tleh. Zadnji boj med Dunajčanom Perelesom in Čehom Vondračekom je ostal istotako

neodločen. — 23. dan. Dva para, Francoz Chevalier in Čeh Vondraček ter Dunajčan Pereles in Čeh Mrna, se borita neodločno. V težki teži vrže Francoz Vervet Poljaka Gerikofa v 45 min. z dvojnimi potegom za roko. Nemec Schwarz pa porazi Čeha Motiko v 37 minutah s podprijemom od zadaj in polnel-zonom.

Tenis. Lord Balfour, znani angleški državnik, je nedavno igral v Cannesu s colonclom Mayesom double. Zanimivo pri tem je, da je Balfour prekorajil že 80. leto in da ima tudi Mayes že svojih 40 na hrbtu. Skupaj tedaj 120 let, kar je v sportu vsekakor nekaj izrednega. — William Tilden, ki ga je pred kratkim porazil 20-letni Lott, se je sedaj revanširal. Pri drugem srečanju, je Lotta premagal 11 : 9, 0 : 6, 6 : 2, 6 : 1.

Na amsterdamski olimpijadi bo zastopal Bolgarijo v težki atletiki 23-letni Božef, ki trenira šele kratek čas, pa je vendar dosegel že lepe uspehe. Tako je že večkrat potegnil obojerno 92,5 kg, dvignil težno 100 kg in sunil 122,5 kg.

To in ono.

SPOMINI NA WIEDOVO KRALJESTVO V ALBANIJU.

V današnjih časih, ko je postala Albanija zopet predmet raznih intrig in »diplomatskih« misij, so prav zanimivi spomini, ki jih objavlja C. Z. Klötzel v »Berliner Tagblattu« iz dobe tik pred in ob začetku svetovne vojne v Albaniji. Ker bi bilo res škoda, da bi ti velespretni spomini ne vzbudili malce zabave tudi pri nas, jih priobčujemo v prevodu.

Neko nedeljo v zgodnjem poletju l. 1914 sem stopil na anahalskem kolodvoru v Berlinu na vlak in odpotoval preko Trsta v Albanijo. Sredi noči nas zbude. Ustavili smo se na ogromnem, poltemnem kolodvoru v Pragi. Kupil smo črnoobrobjen časopis, posebno izdajo »Bohemec«. Poročala je o umoru nadvojvode Ferdinanda in Sofije Hohensberške v Sarajevu.

»Jutri bomo že imeli vojno s Srbijo!« je rekel nekdo. Nato smo zopet zaspali. Tri dni kasneje sem stal na parniku »Adelsberg« poleg mornarja, ki je spustil na pol droga izobešeno zastavo k tlom, ko je plula mimo nas oklopna križarka »Viribus Unitis« s trupli umorjenih.

Nekaj tednov kasneje je prišel krasnega avgustovega jutra v luko Brindisi parnik »Città di Bari« iz Drača. Na njegovem krovu je bilo zbrano gotovo vse, kar je bilo Nemcev v Albaniji. Medtem, ko se je parnik približeval obali, poln množice, so dospeli do nas glasovi kolportirerjev, ki so kričali: »Nemci zasedli Liège! Nemški oklopnici »Goeben« in »Breslav« sta ušli iz messinskega preliva! Med onim dnevom v Pragi in tem v Brindisiu so bili zame najveselejši tedni, kar sem jih kdaj doživel: bil sem v »Wiedovem kraljestvu«. To je bila satirska igra pred dramo — in se kakšna satirska igra! To je bila imenična parodija na vojno, na mednarodno diplomacijo in na dinastične želje, parodija, »redna humorističnega genija. Med maloštevilnimi možmi peresa, ki so takrat poročali o Albaniji v svoje liste, ni bilo nobenega humorističnega genija, v časih pa, ki so kasneje sledili v Ev-

ropi, niso imeli ljudje za humor niti najmanjšega smisla. Mogoče imajo sedaj po trinaestih letih kak smisel za to, da se obude spomini na one dni, v času, ko se čuje ime Albanija zopet v zvezi s svetovno politiko.

PRENK BIEDODA »OSVOBODI« DRAČ.

Položaj je bil takle: Princ Wilhelm zu Wied je došel s snežnobelo fantastično uniformo, s snežnobelimi čaplinimi peresi na glavi in se nastanil v snežnobelem, drugače pa tudi zelo skromnem in deloma že razpadlem »konaku« v Draču kot mbret. V resnici pa ni imel v svoji deželi več oblasti. Kakor nad pristanišči Dračem in Valono, njegovo ostalo »zvesto ljudstvo« se je nahajalo v krepkem upor proti njemu. Drač, ki se nahaja na malem polotoku, je bil popolnoma odrezan od celine. Vsi poskusi, da bi zlomili skoro bajeslovni obroč sovražnikov, so bili zaman. Tu so pregovorili kralja, ki mu je v nasprotju z njegovo zelo energično ženo, manjkala vsaka inicijativa, da se mora nekaj zgoditi in sicer osvobodjenje Drača od severa. Treba je poslati miriditskega vodjo Prenka Biedoda s par tisoči njegovih ljudi proti izlivu Bojane, kjer naj prično »razbijati« fronto upornikov in se pomikati proti Draču. Ko bodo slišali v mestu Biedodin ogenj, bodo udarili iz mesta in uničili sovražnika med obema frontama.

Pričela so se dolga mešetarenja med kraljem in njegovimi svetovalci na eni in med Prenkom Biedodo na drugi strani. Prenek Biedoda je bil debel napihnjen dedek, ki je imel le eno oko in katerega obraz bi mogel vzbujati grozo. Prenek je najprej našteval stroške zaupane mu ekspedicije in sicer prav visoke. Po razgovoru z italijanskim in avstrijskim poslanikom, ki sta si iz političnih razlogov privoščila zabavo, da sta plačevala vsako neumnost, ki so jo v Draču zasnovali, se je v tej točki vendarle dosegel sporazum. Nato pa je Biedoda zahteval, da sme na svojem bojnem pohodu — ropati. Kralj je to najprej gladko odklonil, ker vendar ne more dovoliti, da bi kdo ropal njegove podložnike. Prenek Biedoda pa je odvrnil, da je Nj. Veličanstvo komaj nekaj časa v deželi in ne ve, kaj je tu običajno, toda brez ropanja pa le ne gre in če se bo Nj. Veličanstvo še dalje branilo spoštovati narodne običaje, potem mora propasti ves načrt. Kralj se je dal končno prepričati, Prenek Biedoda pa se vkrcal s svojimi ljudmi na prastar parnik in odpotoval. V Draču so napeto pričakovali na »osvobodjenje« in s tem tudi na konec vojne.

Prešlo je več tednov, toda še tako tenko uho ni moglo zaznati niti za najmanjši hrup, na čigar podlagi bi se dalo sklepati, da se Prenek Biedoda in njegove čete bližajo mestu. Onega močnega streljanja, ki bi dal signal za izpad iz mesta, ni bilo od nikoder. Mesto tega pa se je lepega dne čulo v mesto metanje telef in koz in mukanje krav, kakor še nikoli. Prenek Biedoda se je vrnil! Resnično, odpeljal se je od Bojane in nato napravil vojni pohod proti upornikom, zlasti proti njihovim hišam in proti njihovi živini. Ko je toliko naropal, da sploh ne bi mogel še več plena transportirati, se je enostavno obrnil: vojna ga ni zanimala več. In Drač je bil »osvobojen«.

Viggo Cavling:
Školjka
»Mirno! Meni se ni nič pripetilo. Ko je Japonec ustrelil, sem se vrgel na tla, da se zavarujem. Ni časa, da bi kričali. Moramo takoj pričeti z zasledovanjem!«
»Da, da!« zakričijo vsi. »Za roparji! Za roparji!«
In vsi se zapode proti vratom, da bi pričeli zasledovati roparje, brez vsakega orožja in brez načrta.
»Stojte!« zagrmí Beit. »Za boga: stojte! Imamo samo štiri revolverje. Kapitan vzame enega, Bajmakov in Keene po enega, jaz sam pa si obdržim četrtega. Nihče drugi ne gre za roparji!«
Odprl je miznico in vzel iz nje revolverje ter nekaj zavojev patron.
»Roparje bomo zasledovali mi štirje,« je dejal. »Ostali naj ostanejo tu in naj skrbijo, da bo hiša takoj zaklenjena in zastražena. Alarmirajte po telefonu tudi policijo.«
Beitova avtoriteta je pomirila duhove. Kontoristi zardijo in se osramočeni spogledajo.
Alfred hlastno zgrabi za revolver, ki mu ga šef izroči.
Tresel se je po vsem telesu od razburjenja in oči so mu zarele od sovraštva.
Beit se skloni nad compradorovim truplom.

Preko lica mu zdrči solza, s sklonjeno glavico zamrmra kratko japonsko molitev, obraz mu zalije kri in s poveljujočim glasom zavpije:
»Napreji!«
Tla so se tresla pod njegovimi težkimi koraki. Zunaj na dvorišču skoči Beit v riko; kapitan, Bajmakov in Alfred pa v tri druge. Šef namigne kuljem, ki so se prestrašeni stiskali v kotu in štirje lahki vozički zdrče na cesto ter odšume kakor vihar odtod. Vsako rikšo je vleklo pet bronzogih tekačev.
Vse dogodke, od trenutka, ko je zadnji ropar izginil iz pisarne do odhoda zasledovalcev, je trajal le nekaj minut. Zločinci kljub svoji brzini še niso mogli biti tako daleč, ker so vlekli s seboj težak plen. Kaj je to? Gotovo tam na milje dolgem Main Streetu se je ravnokar polegel oblak prahu. To daje pogum!
»Dalje!« zagrmí Beit z glasom, ki je prekril vse drugo.
Kulji se sklonejo, stisnejo zobe in planejo naprej z brzino viharja. Jermeni, s katerimi so vlekli voz, so se jim zarezovali v kožo. Toda kaj jim to? Od njihovih teles, kakor da se dviga težka potna sopara in kakor pod bičevimi udarci zdrvijo naprej. Napreji! Kulji roparjev so bili ravno tako prvovrstni. »Gnala jih je slaba vest in ka-

kor srne so zdrčali dalje.
Ljudje na cesti so obstali in presenečeno zrli ta davji lov. Lahka vozila so ropotala po tlaku, kolesa so se vrtela blazno hitro, tako, da so osi kar škripale; zdelo se je, kakor da vozila ne morejo več prenašati ne te hitrosti in ne težine.
Na prvi rikši je sedel Beit, za njim Alfred in Bajmakov, zadnji je bil kapitan.
Vsi so sedeli sklonjeni na vozilih, s pištolami v roki. Od časa do časa so z besedo vzpodbudili kulije, da bi brzino še povečali in da bi se skrčila razdalja, ki jih je ločila od morileev.
Tako je trajal ta lov približno kakih dvaset minut vzdolž glavne ceste Tokia, dolgega Main Streeta.
Tu se vozila roparjev naenkrat ustavijo. Ena od rikš se je zaletela v tramvaj. Razbojniki se ustavijo, da dvignejo padlega tovariša. Medtem pa se jim zasledovalci že znatno približajo. Razdalja je postala naenkrat prav majhna.
V tem trenutku naznanijo piščalke in gonci da je šest ura. Velike tovarne izbruhnijo na Main Street množice delavcev in delavk. Cesta se naenkrat napolni z reko ljudi: ki so buče in šumé hiteli na visokih cokljah domov. Promet ustavi morilce in zasledovalce. Množice prično kričati za roparji in nekateri jih skušajo celo ustaviti.

Naenkrat izginejo roparji v stransko ulico. Ko zavijeta hip kasneje Beit in Alfred okoli ogla za njimi, zašume mimo njih kroglice. Roparji so zgrabili za puške, da bi se iznebili svojih zasledovalcev.
Strelji so razburili množico. Nekaj krepkih mladeničev je prihitelo, da ustavijo rikše, toda roparji so se vrgli na trebuh in naperili srebrno se lesketajoče puškine cevi proti bližajočim se. Na vsak strel se je zvrnil kdo v prah. Resen boj za življenje se je pričel. Alfred in Beit sta odgovarjala s tem, da sta ustrelila proti zadnjemu vozu.
Med tem se je vlegla na mesto tema, hitro, kakor je to navadno v orientu. Istočasno pa je zažarelo v Tokiu na tisoče luči.
Iz ozke ulice so vozovi zavili proti palačnemu trgu, ki je bil že ves v temi.
V dalji, za širokim kanalom so opazili beli mikadov grad, katerega strehe so bile iluminirane od neštetihi luči.
Lov se je viharo nadaljeval preko trga. Vedno več ljudi se je priključilo zasledovalcem. Roparji so prišli v trdo stisko. Tu jim je prišlo na misel, da bi razstresli denar po cesti. Izpraznili so možnjo srebra nad glavami svojih zasledovalcev; ti se naenkrat ustavijo in prično vneto pobirati denar.
(Dalje prih.)

TISKARNA „MERKUR“
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 2852.
Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela

Premog - Čebin
Woltova 1/II. - Telef. 88
Gospodična
absolventinja trg. tečaja zmožna vseh pisarniških del išče službe. Gre tudi eden do dva meseca brezplačno. — Ponudbe prositi na upravo »Narodni Dnevnik« pod »Marljivo«.

Simon Klimanek
LJUBLJANA.
Selenburgova ulica št. 6
de po najnovejši modli izdeluje obleke za gospodine zmernih cenah. V zalogi ima vedno najboljše češko in angleško suknjo.

- - Sirite - -
„Narodni Dnevnik“

Specijalna mehanična delavnica za popravilo vseh sistemov pisalnih, računalnih, razmnoževalnih, kopirnih strojev ter blagajen. Popravila se izvršujejo najvestneje in po konkurenčni ceni.

LUD. BARAGA - Ljubljana, Selenburgova 6/I.
TELEFON 2980.

Velikonočna ugodnost!

Našim domačim odjemalcem v čast izdelali smo 1000 parov visokih čevljev iz dobrega črnega boksa, novega tipa z zaokro-
ženo špico in močnimi podplati **Din 168** — v namen, da razširimo to vrsto čevljev, ki so za vsak sloj, med občinstvom. . . .
Garantiramo, da so čevlji izdelani iz najboljšega usnja, izdelek dobro poznanega, solidnega podjetja.

Ta ugodnost velja samo do Velike noči.

DETALJNA PRODAJA CARL POLLAK D. D.
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 23.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

USTANOVLJENA 1900.

statistična glavica:
Din 50.000.000.—
Rezervni zakladi nad
Din 10.000.000.—

Brežice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metković
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Trst

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon štev. 2861,
2413, 2502, 2503.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon štev. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstr.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje
in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne
pošiljke.

Najpripravnejša darila za Veliko noč so

Josip Petelinca

šivalni stroji in kolesa

Znamke GRITZNER, ADLER, PHONIXS s prostim tekom
(Freilauf), pneumatika, olje ter posamezni deli (najnovejša oprema).

Edino le v Ljubljani, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Telefon 2915.

Najnižje cene, tudi na mesečna odplačila.

POMLAD!

Nogavice, kravate, srajce,
rokavice, naramnice, žepni robci,
nakit za obleke, otroške majice, na-
hrbnički, pali e, dežniki, kloti v vseh
barvah, šifoni, Š. lingen škarje,
noži, potrebščine za krojače, čev-
ljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje,
Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinca

blizu
Prešernovega spomenika, ob vodi
Ljubljana

Najnižje cene. Točna postrežba.

Zastonj -

spalno sobo

novo kompletno dobite pri
tomboli »Dom ubogih« na
velikonočni ponedeljek. —
Srečke v trafikah ali za-
družni pisarni »Mojmir«.
Maribor, Koroška c. 10-I.

Gospodična

z dobrimi izpričevanji, do-
bra in varčna gospodinja,
zna tudi nekoliko šivati
ter gre tudi za vzgoji-
teljico k otrokom. Želi
mesta pri vdovcu ali bolj
starejšemu gospodu kol-
karskega. Ponudbe prosi
na upravo »Nar. Dnev.«
pod: »Skrbna in varčna
gospodinja«.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—

Izredno ugoden nakup.

Dne 27. aprila 1927 ob
pol desetih je pri okraj-
nem sodišču v Kamniku,
soba št. 6, javna dražba
za obrt ali manjše pod-
jetje zelo prikladnega po-
slopa z vrtom in večjo
parcelo v Domžalah. —
Ugodni plačilni pogoji.
Najmanjši ponudek 98.800
dinarjev, varščina 18.495
dinarjev. — Informacije
pri dr. Emilu Stare-tu,
odvetniku v Ljubljani,
Tavčarjeva ulica 4.

Lahek postranski zaslužek

na domu, za obojni spo-
že od 14 let naprej, brez
posebnega znanja; dnevni
zaslužek 20 do 25 Din.
Kdor se zanima, naj po-
šlje za pojasnilo za pouk
in vzorec dela 10 Din
kateri znesek se pa vrne
ako delo prevzame. Ni
kake prevare, za mladi
no je velikega pomena.
Ponudbe na upravo lista
pod šifro: »Čas je zlatoc«.

CENTRALNA VINARNA D. D. V LJUBLJANI

Telefon: 2573

Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 11

Telefon: 2573

opozarja cenjeno občinstvo na svoja zajamčeno pristna prvovrstna domača štajerska
in dolenska vina. — Na zalogi pa ima tudi zajamčeno pristna dalmatinska vina
lastne preše. — »Centralna vinarna« kupuje v Dalmaciji le grozdje in preša sama,
druga vina pa kupuje le od vinogradnikov.

Pridite poskusite! Niste obvezani, da tudi naročite!